

XUSUSIY TA'LIM MUASSASALARI UCHUN KPI TIZIMI PLATFORMASINI ISHLAB CHIQUISH

Kalandarov Nodirbek Oybek o'g'li

Osiyo xalqaro universiteti

Ta'limda axborot texnologiyalari mutaxassisligi magistranti

E-mail: nqalandarov4@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18604820>

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 05-fevral 2026 yil

Ma'qullandi: 08-fevral 2026 yil

Nashr qilindi: 11-fevral 2026 yil

KEYWORDS

KPI, ta'lim sifati, xususiy maktablar, platforma, monitoring, raqamli boshqaruv, baholash mezonlari, pedagogik samaradorlik.

ABSTRACT

Mazkur maqolada xususiy ta'lim muassasalarida boshqaruv samaradorligini oshirish, o'qituvchilar faoliyatini baholash, ta'lim sifatini monitoring qilish va strategik qarorlar qabul qilishda KPI (Key Performance Indicators) tizimi platformasini ishlab chiqishning nazariy va amaliy jihatlari yoritiladi. KPI ko'rsatkichlarini aniqlash, ularni platformaga integratsiya qilish, axborot texnologiyalaridan foydalanish hamda tizimning pedagogik va boshqaruvdagi ahamiyati tahlil qilinadi.

Hozirgi kunda xususiy ta'lim muassasalari o'rtasida raqobatning ortib borishi ta'lim sifatini oshirish, boshqaruvni takomillashtirish va natijadorlikni muntazam monitoring qilishni talab etmoqda. Ta'lim jarayonida an'anaviy baholash usullari yetarli darajada samarali bo'lmay, natijalarni raqamli ko'rsatkichlar asosida tahlil qilish zarurati paydo bo'lmoqda. Shu nuqtai nazardan KPI tizimi platformasi xususiy ta'lim muassasalari faoliyatini kompleks baholashda muhim vosita hisoblanadi.

KPI tizimi – bu tashkilot faoliyatining samaradorligini aniq mezonlar orqali o'lchashga xizmat qiluvchi indikatorlar majmuasidir. Ta'lim sohasida KPI platformasi o'quvchilar bilim darajasi, o'qituvchilar samaradorligi, boshqaruv natijalari va moliyaviy ko'rsatkichlarni kompleks monitoring qilish imkonini beradi.

KPI tizimi platformasining mohiyati

KPI tizimi platformasi – bu ta'lim muassasasida mavjud barcha jarayonlarni (o'quv, metodik, boshqaruv, moliyaviy) yagona axborot tizimiga birlashtirib, ularning samaradorligini real vaqt rejimida baholash imkonini beruvchi raqamli platformadir.

Uning asosiy vazifalari:

ta'lim sifatini monitoring qilish;

o'qituvchilar faoliyatini baholash;

o'quvchilar natijalarini tahlil qilish;

boshqaruv qarorlarini optimallashtirish;

tashkilotning umumiy samaradorligini oshirish.

Xususiy ta'lim muassasalarida KPI tizimini joriy etish zarurati

Xususiy maktablar va o'quv markazlarida KPI tizimini joriy etish quyidagi omillar bilan bog'liq:

1. Raqobat muhitining kuchayishi.
2. Ta'lim sifati bo'yicha ota-onalar talabi ortishi.
3. O'qituvchilar faoliyatini aniq baholash zarurati.
4. Raqamli boshqaruv tizimlariga o'tish.
5. Strategik rejalashtirish va natijadorlikni oshirish ehtiyoji.

KPI ko'rsatkichlarini shakllantirish mezonlari

KPI tizimi samarali ishlashi uchun indikatorlar quyidagi talablarga javob berishi kerak:
aniq va o'lchanadigan bo'lishi;
real va erishiladigan bo'lishi;
vaqt bilan chegaralangan bo'lishi;
strategik maqsadlarga mos kelishi;
ta'lim sifati aks ettirishi.

Ta'lim muassasalari uchun asosiy KPI ko'rsatkichlari

1. O'qituvchilar faoliyati bo'yicha KPI

dars sifat ko'rsatkichlari;
o'quvchilar bilim darajasining o'sishi;
metodik faoliyat (seminar, trening, maqolalar);
innovatsion texnologiyalardan foydalanish;
ota-ona va o'quvchi fikri.

2. O'quvchilar natijalari bo'yicha KPI

fanlar bo'yicha o'zlashtirish darajasi;
test natijalari;
olimpiada va tanlovlardagi yutuqlar;
davomad ko'rsatkichlari;
kompetensiyalar rivoji.

3. Boshqaruv faoliyati bo'yicha KPI

strategik rejalarning bajarilishi;
xodimlar samaradorligi;
resurslardan foydalanish darajasi;
ta'lim jarayonini tashkil etish sifati.

4. Moliyaviy KPI

daromad va xarajatlar balansi;
xizmatlar rentabelligi;
yangi o'quvchilar soni;
marketing samaradorligi.

KPI tizimi platformasining tuzilmasi

KPI platformasi quyidagi modullardan iborat bo'lishi mumkin:

1. Ma'lumotlarni yig'ish moduli
 - elektron jurnal
 - test tizimlari
 - davomat monitoringi
2. Tahlil moduli

- statistik hisob-kitoblar
- grafik va diagrammalar
- prognozlash algoritmlari
- 3. Baholash moduli
- reyting tizimi
- avtomatik ball berish
- KPI formulalari
- 4. Hisobot moduli
- oylik va yillik hisobotlar
- rahbariyat uchun analitika
- pedagogik tahlil natijalari
- 5. Integratsiya moduli
- LMS tizimlari
- elektron kundalik
- mobil ilovalar

KPI platformasini ishlab chiqish bosqichlari

1. Muammoni tahlil qilish
2. KPI ko'rsatkichlarini aniqlash
3. Texnik topshiriq ishlab chiqish
4. Platforma arxitekturasini loyihalash
5. Dasturiy ta'minot yaratish
6. Sinovdan o'tkazish
7. Amaliyotga joriy etish
8. Monitoring va takomillashtirish

Axborot texnologiyalarining o'rni

KPI tizimini yaratishda quyidagi texnologiyalar qo'llaniladi:

- sun'iy intellekt;
- Big Data tahlili;
- bulutli xizmatlar;
- mobil ilovalar;
- BI (Business Intelligence) tizimlari.

Bu texnologiyalar ma'lumotlarni tezkor qayta ishlash, prognozlash va qaror qabul qilish jarayonini optimallashtiradi.

KPI tizimining afzalliklari

- boshqaruv shaffofligini oshiradi;
- xodimlar motivatsiyasini kuchaytiradi;
- ta'lim sifati oshadi;
- qarorlar ma'lumotlarga asoslanadi;
- strategik rivojlanish imkoniyati kengayadi.

Muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari

Muammolar:

- o'qituvchilarning tizimga moslashuvi;
- ma'lumotlar yetishmasligi;
- texnik infratuzilma muammolari;

- noto'g'ri KPI tanlash.

Yechimlar:

- trening va seminarlar o'tkazish;
- pilot loyiha orqali sinov;
- texnik qo'llab-quvvatlash;
- indikatorlarni ilmiy asosda ishlab chiqish.

Amaliy ahamiyati

Mazkur KPI platformasi:

maktab va o'quv markazlarida joriy etilishi mumkin;
rahbarlar uchun analitik vosita bo'lib xizmat qiladi;
o'qituvchilar samaradorligini oshiradi;
ta'lim jarayonini raqamlashtirishga yordam beradi.

Xulosa

Xususiy ta'lim muassasalarida KPI tizimi platformasini ishlab chiqish ta'lim sifatini oshirish, boshqaruv samaradorligini ta'minlash va strategik rivojlanishni qo'llab-quvvatlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Mazkur platforma o'qituvchilar faoliyati, o'quvchilar natijalari va boshqaruv jarayonlarini kompleks baholash imkonini beradi. Natijada ta'lim muassasasi raqobatbardoshligi oshadi va zamonaviy raqamli boshqaruv tizimi shakllanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2020.
2. Kaplan R., Norton D. The Balanced Scorecard: Translating Strategy into Action. – Harvard Business School Press, 1996.
3. Parmenter D. Key Performance Indicators: Developing, Implementing and Using Winning KPIs. – Wiley, 2015.
4. Armstrong M. Performance Management: Key Strategies and Practical Guidelines. – Kogan Page, 2014.
5. Laudon K., Laudon J. Management Information Systems: Managing the Digital Firm. – Pearson, 2021.
6. Ishmuhamedov R., Abduqodirov A. Ta'limda innovatsion texnologiyalar. – Toshkent, 2017.